

Drepturile romilor în stare de criză: 33 de organizații pentru drepturile omului declară urgența

Bruxelles, 9 iunie 2026: O coaliție de activiști pentru drepturile omului și organizații ale societății civile avertizează astăzi cu privire la atacurile sistemice împotriva celei mai mari minorități etnice din Europa, în contextul fascizării crescânde, al securitizării și al demantelării ordinii bazate pe reguli. Roma Rights Network, o coaliție de 33 de organizații membre care cuprinde 21 de țări europene, declară astăzi că situația drepturilor omului ale poporului rom a intrat într-o stare de criză acută. Această declarație comună urmează ședinței anuale a Roma Rights Network de la Paris, unde membrii au evaluat un peisaj în deteriorare rapidă, definit de ascensiunea guvernelor de extremă dreaptă, de eroziunea democrației și de înlăturarea sistematică a protecțiilor pentru minoritățile rasializate.

Experții în drepturile omului afirmă că persecuția romilor nu mai este o chestiune de eșec sau neglijență a politicilor, ci un proiect politic deliberat care a provocat accelerarea securitizării comunităților rome într-un timp scurt. Adunările politice anti-Rom și grupurile de vigilenți sunt tolerate în [Ungaria](#). Profilarea etnică de masă și raidurile polițienești militarizate au loc în mod săptămânal în [Grecia](#). Legi de securitate anti-Rom care criminalizează maternitatea au fost adoptate în [Italia](#). Legislația anti-Rom din [Slovenia](#) permite supravegherea de masă și raidurile polițienești asupra unor întregi comunități.

Pe tot continentul, poporul rom este din ce în ce mai mult descris nu ca cetățeni cu drepturi, ci ca amenințări interne la adresa securității. Acest lucru este agravat de un efort coordonat de delegitimizare a societății civile și de defundare strategică a mișcărilor antirasiste, în timp ce guvernele acordă prioritate cheltuielilor militare în detrimentul bunăstării sociale.

Simultan, trecerea de la un cadru al obligațiilor statului la unul care leagă în mod fals drepturile de „responsabilități” a subminat însăși fundația drepturilor omului. Drepturile și responsabilitățile nu sunt condiționate una de cealaltă; fiecare persoană posedă drepturi inerente indiferent de capacitatea sa de a „se integra” sau de a îndeplini îndatoriri definite de stat, la fel cum fiecare cetățean poartă responsabilități independent de drepturile sale. Confundând cele două, actorii politici au folosit limbajul responsabilității pentru a justifica înlăturarea mandatelor legale specifice și a finanțărilor dedicate romilor. Cuplată cu „mainstreaming-ul” politic al strategiilor privind drepturile – care diluează protecțiile direcționate în obiective sociale generice – această abordare a făcut romii invizibili în politici. Odată cu viitorul Cadru Financiar Pluriennal (CFP) 2028–2034 care amenință să elimine sprijinul rezervat pentru egalitatea romilor, UE riscă să-și părăsească cei mai vulnerabili cetățeni la discreția guvernelor naționaliste.

„Asistăm la demantelarea deliberată a protecțiilor care odinioară apărau pe cei mai vulnerabili”, a declarat Đorđe Jovanović, Președintele Centrului European pentru Drepturile Romilor care convoacă Roma Rights Network. „Narațiunea conform căreia romii trebuie să ‘își câștige drepturile’ prin integrare este falsă și este folosită pentru a le justifica excluderea. Securizarea comunităților noastre și defundarea apărătorilor noștri sunt alegeri strategice, nu erori politice accidentale, din partea unor guverne care au îmbrățișat excluderea. Nu vom

accepta o Europă unde cetățenia este condiționată de etnie. Lupta noastră este pentru universalitatea drepturilor omului, și vom continua să tragem la răspundere aceste guverne, indiferent de costul politic.”

Roma Rights Network solicită instituțiilor UE, statelor membre și donatorilor internaționali să:

- **Pună Capăt Securizării:** Să abroge legislația care criminalizează comunitățile rome și să oprească desfășurarea tacticilor de nivel militar împotriva populațiilor civile.
- **Protejeze Societatea Civilă:** Să asigure finanțare sustenabilă pentru activiștii antirasști și să salvgardeze spațiul operațional pentru apărătorii drepturilor omului.
- **Aplice Responsabilitatea:** Să investigheze și să urmărească în justiție crimele motivate de ură și discriminarea sponsorizată de stat, inclusiv acțiunile grupurilor de ură care operează în deplină impunitate.
- **Păstreze Specificitatea:** Să mențină obiective explicite de egalitate pentru romi și finanțare rezervată în bugetul UE post-2030, respingând diluarea drepturilor în ținte generice de „incluziune socială”.

Atacul asupra drepturilor romilor este un precursor al eroziunii drepturilor tuturor. Roma Rights Network este unită în angajamentul său de a apăra universalitatea drepturilor omului și statul de drept.

Roma Rights Network a fost lansată de Centrul European pentru Drepturile Romilor în 2022. Reunește activiști romi și non-romi dedicați apărării drepturilor omului ale persoanelor rome, și ale altora vizate de antiziganism, în întreaga Europă. Network cuprinde în prezent 33 de organizații membre în 21 de țări.

Ședința anuală a avut loc la Paris în perioada 26–28 mai 2026.

Pentru mai multe informații, sau pentru a programa un interviu, contactați:

Jonathan Lee
Advocacy & Communications Director
European Roma Rights Centre
jonathan.lee@errc.org
+32 49 288 76 79